

FUNKTIONEN DER PRÄFIXE FUNKCE ODLUČITELNÝCH A NEODLUČITELNÝCH PŘEDPON

Odlučitelné a neodlučitelné předpony mají v němčině 3 základní funkce:

1. tvaroslovnou (morfologickou).

- v již existujících se vytváří nová slovesa:

gehen jít	entgehen promeškat	ergehen být vydán	sich ergehen projít se	vergehen plynout (čas)
--------------	-----------------------	----------------------	---------------------------	---------------------------

- slovesa vznikají zejména ze 2. stupně přídavných jmen:

gut vergüten – odměnit	besser verbessern – zlepšit	leichter erleichtern – ulehčit, ulevit (svědomí)
---------------------------	--------------------------------	--

2. skladebnou (syntaktickou):

Zejména pomocí neodlučitelné předponu **ver-** vznikají přechodná (transitivní) slovesa, jež mají v perfektu pomocné sloveso sein:

Beginn →	Zustand →	Veränderung zum Ende hin
(1) Die Blume ist aufgeblüht.	Sie hat geblüht.	Sie ist verblüht.
(2) Peter ist eingeschlafen.	Er hat geschlafen.	—
(3) —	Viele haben gehungert.	Viele sind verhungert.
Květina kvetla.		UŽ rozkvetla.

3. významovou (sémantickou) funkci:

U neodlučitelné předpony **be-** dochází ke změně perspektivy u *dokonavých (perfektivních) sloves*:

<p>(16) Er hängt ein kleines Bild an die Wand.
→ Er behängt die Wand mit einem kleinen Bild.</p> <p>(17) Er hängt viele Bilder an die Wand.
→ Er behängt die Wand mit Bildern.
→ Er bebildet die Wand.</p> <p>(18) Der Dekorateur malt und schreibt an die Wand und hängt dort Bilder und Schilder auf.
→ Der Dekorateur bemalt, beschreibt, bebildet und beschildert die Wand.</p>	on věšel ... on zavěsil ... on namaloval, ilustroval, vylíčil ...